

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos

Kossuth Ferenc

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELEDTUTCA 8. Telefon száma 55-88.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELEDTUTCA 8. Telefon száma 63-54.

A mi tulnan készül.

Meg kell adnunk a mai osztrák kormány-nak, hogy szertőlőtt érdekes tud lenni reánk magyarokra nézve is. Hogy a saját helyzetünk tisztán megítélhessük, hogy kilitá-sainkat és feladatunkat, a melyek ez idő szerint várnak reánk, világosan megismer-hessük, úgy tetszik, sokkal többet ér az, ha arra figyelünk, mit művelnek ott tulnan Badeni és Bilinski urak, mintha szegény Bánffy Dezso kemény és tanácstalan fej-léből igyekeznünk kibetűzni sorsunk hieroglifáit. A mi miniszterelnökünk belepottyant a millennium dícsőségébe és megfordított proféta-bölcsességgel észrevéve, hogy mő-götte a magyar nemzeti létező ezéveve terül el, a legünnepesebb pózokban bámul bele az ósidők fényes szürkéségébe, mely oly dekoratív összhangban van saját ködös államférfiai jelenjével. A kinek most hivatalos feladata, hogy a multat ünnepelje, hogy is törődnek sokat a nemzet jövőjének alakulásával? Az osztrák kormány tagjai látszatra bizony csak a közpári munkának élő férfiak, de munkájuk közben kissé előre néznek a jövő rejtélyes gomolyába is és a sűrű fátoly mögött fel tudják fedezni azokat az erőket, melyek a közelebbi években az államok fejlődését, a nemzetek viszonyát befolyásolni fogják. Gondos körültekintéssel, serény buzgalommal fel is használják ezt a tudományukat, persze mint osztrák államférfiak sokszor a mi rovásunkra. Megérezhetjük ezt nemesak azoknál a töme-ges kérdéseknél, melyek az Ausztriával való közjogi és gazdasági kapcsolatnál fogva bennünket közvetlenül érintenek és mostanában szakadatlan tárgyalások anyagát ké-pezik. Szorosan Ausztria belgazgatási kö-reben is a Badeni-kormány erőlyes impulzusa olyan kérdéseket mozgatott meg, melyek észmei lendülete könnyen át fog hatni mihozzánk, sőt már közvetlen hatásuk is nagy változásokat idézhet elő a két állam politikai viszonyában. A jövőbe néző Badeni gróf ugyancsak nyakára nőhet a multba bámoló Bánffy bárónak. Értjük első sorban ezt a választási refor-mot, melyet az osztrák képviselőház most elég zajos módon szünetvélyes kitérősek között tárgyal, a nélkül azonban, hogy kör-ülte tulajdonképi véleményellentétek harca folyóék. A kormány javaslatát az általános tárgyalásban majdnem az egész képviselő-ház fogadja el. A részletes tárgyalásnál sok heves közdelemre van kilitás, de nem lehet kétséges, hogy a kormány javaslata végül megnyeri azt a kétharmad többséget, melyet az osztrák alkotmány ilyen alapvető reformokra nézve előír. Mint tudjuk, a reformnak vezérelve az általános szava-zati jog, de csak rendkívüli homeo-patikus higitással. Az általános szavazati jog medencejéből az osztrák képviselőház-nak körülbelül csak ötödrésze fog kikérülni, vagyis az a hetvenöt új mandátum, mely-lyel a reform a képviselőház eddigi létszá-mát garapítja. A képviselőház többi négy ötödrésze teljesen oly módon fog létre-

jönni, mint eddigéle, kiváltságok, társadalmi osztályok és érdekesoportok képviselete ál-tal. A nagybirtokosok kuriája egymagában jóval több mandátum betöltésére lesz hi-valva, mint Ausztria szavazatképes férfiai-nak összesége. Látnivaló, hogy az általános szavazati jog ilyen kiadása nem egyeb az arisztokratikus társadalmi osztályozás logi-kai továbbfejlesztésénél, az ósdi politikai rend alkotmányos kiegészítésénél és alapja-ban sokkal kevésbé demokratikus, miat a nálunk divó választási törvény. De bizo-nyos platói módon érvényesül benne mégis a nagy modern elv, hogy az állam minden polgárának részt kell nyernie a közügyek alkotmányos intézésében. A Badeni-kormány meg igazi Columbusztójást mutatott be javas-latával a hársortokodó és egymásra felté-keny osztrák pártoknak. Gróf Taaffe javas-latát, mely szintén az általános szavazati-jogra volt tekintve, annak idején az összes pártok megbuktatták, Badeni grófét meg az összes pártok elfogadják. Hométe e csodás változás? Gróf Taaffe egyszerűen avárosok és vidékek kuriájában a választói jogosult-ság határát kiakarta tágítani az általános szavazati, a mivel halálos csapást mért volna a német liberálisokra. Így kikérülte volna a parlamenti két harmadtöbbség szükiségét is. Badeni gróf az ál-talános szavazati jogból külön kuriát al-kotott és ezzel némi részben meg-nyugtatta azokat a pártokat, melyek az eddigi politikai birtokviszonyok fenntartásá-ért állították fel főkövetelésül. Az irányadó pártok ugyan valamennyien félnek a jelen-legi reform következményeitől is, de azért mindegyikük megszavazza, épen mert a másikkal nem tetszik. Azt hisszük, ez lesz Badeni további sikereinek is igazi titka. Most játszva megnyeri a két harmad-többséget, a mi parlamenti állásának lényeg-es megerősödését fogja jelenteni. Ha pedig reformja majdnem életbe lép, az alighanem politikai helyzetének más megzárulásával is fog jární. Bizonyára bennünket magya-rokat semmi sem esábithat az osztrák re-formmintának utánzására. Nem is volna az ilyen beleilleszhető alkotmányunk keretébe sem. De a kik az általános szavazati jog elvére tettek a fősúlyt és ebből a szempontból nagy haladásnak tartják az osztrák reformot, azok is meggondolhatják azt a lényeges különbséget, hogy Ausztriában az állami szempont diadalává lehet az, mi ná-lunkun feltétlenül az állami érdekek vesz-lyeztetése volna. Ausztriában az államfontó irányzatok és nemzetiiségi tendenciák épen a felsőbb társadalmi rétegekben és a poli-tikailag eddig vezető osztályokban vannak elterjedve. A cseh szeparatizmus a cseh-orosz arisztokráciában és a cseh közép-osztályban találja legfőbb támaszát, a len-gyel nemzeti szellem is a lengyel slachta-ban és a lengyel városi értelmiségben és még nagyobb mértékben van ez így az osztrák németiségnél. Ép ez a körülmény okozza az osztrák államszerke-zet nagy törekenységét és ingatagságát el-entében Magyarországgal, hol az arisz-

trókrácia, az értelmiség és a vagyon az államalkotó magyarság elsőbbségét segítik elő és az állami egységet szolgáló erőket gyarapítják. Ausztriában azért nagyon meg-okolt föltevés, hogy a lakosság legalsóbb rétegeinek bevonása a politikai életbe, mely az általános szavazati jog következtébe, a központi államhatalom javára fog szolgálni, az állami egység eszméjét fogja szilárdítani a föderalisztikus és nemzetiiségi törekvések ellenében. A szocializmus eszméi által át-hatott munkás elemnél a kozmopolitikus összetartozás érzése általában elnyomja a nemzetiiségi különválás ösztönét, a mezei proletariátusnál pedig még teljes mértékben érvényesül az erősen szervezett és hagyom-nyos tekintélynek örvendő osztrák büro-krácia vezető befolyása. Nem kell azonban magyaroznunk, hogy Magyarországon ilyen politikai elemeknek nagyobb mérvű szerep-ése tökéletesen ellenkező eredményekre ve-zelne. De van ezenfelül az Ausztriában beálló változásnak oly momentuma is, mely már most egyenes módon érintheti érdekeinket. Az osztrák választási reform közvetlen eredményét várhatjuk azt, hogy a Ma-gyarország ellen intézett agitáció még szünetvélyesebbé fog válni és a kiegyezési kérdések körül Ausztria közvéleménye még tömörebben és követelőbben fog sorakozni a Badeni-kormány háta mögé. Elképzelhet-jük, hogy azok a milliónyi tömegek, melyek most szavazati joghoz fognak jutni, ha mind-járt joguk első gyakorlásakor a legrealisabb anyagi kérdések miatt támadt agitációsális forgószélbe fognak belemenni, csak a nyers ösztönök sugallatát fogják követni és a leg-vadabb jelszavakra fognak halgatni. Az az osztrák képviselőház, mely az ilyen választásokból fog kikérülni, — pedig a kiegyezési kérdéseket már csak a jövő osz-trák parlament fogja tárgyalhatni, irántunk csak még ellenségesebb indulatokkal lesz eltele, mint a jelenlegi, melynek jóakarátát nem emlegetjük. A közeledő hadjárata most annál inkább kell nekünk is elkészülnünk, persze nem úgy, hogy Bánffy Dezso mód-jára ünnepies önelégültséggel tekintünk vissza az elmúlt századokba, hanem fölírtevez-magunkat azzal a hősies és elszánt szel-lemmel, melyvel eleink a viszontagságos századokon keresztül megvédelmezték a nemzet jogait és érdekeit.

Budapest, április 22.

Magyar miniszterek a királynál. Lukács László pénzügyminiszter és Darányi Ignác föld-művelésügyi miniszter a király, mint Bécsből tá-vírózókkal, ma délután magánkhalgatáson fogadta. A miniszterek holnap este visszaérkeznek Buda-pestre.

A főrendiház szombaton, április 25-én dé-lőlt 11 órakor ülést tart, melynek napirendjén: „A honalapítás ezredéves emlékének megünneplé-séről és törvénybe iktatásáról” szóló törvényjavas-lat tárgyalása képezi.

A képviselőház holnap mentelmi ügyeket és a pénteki ülésen a kényveteket tárgyalja. Szombaton a ház nem tart ülést és az appropriációról szóló törvényjavaslat tárgyalását csak a jövő héten kezdik meg.

Sándor király és az ezredévi ünnepélyek. A szerb kor... mint már közöltük, Szimisi bécsi szerb követnek és Barlovics budapesti fő-konzulnak azt az utasítást adta, hogy az ezredévi ünnepélyektől és a kiállítás megnyitásától távol-maradjanak. Sándor szerb király Abbáziából Bel-grádbá utaztatban ma Budapestre érkezett s itt három óra hosszat időzött. Ez alkalommal a Pester Correspondenzet a szerb király közvetlen környeze-téhez tartozó, magas hivatalos állást betöltő poli-tikai személyiség felhatalmazta annak kijelentésére, hogy a szerb kormány az az utasítása csupán félreértésen alapsz, a mely félreértés csakis a királynak Belgrádból való távolléte folytán juthatott kifejezésre. Sándor király Budapestben infor-máltatta magát az ügyről s miután legelőbbre való feladatának tekintti, hogy Ausztria-Magyar-or-zság és Szerbia közt a jó és barátságos viszonyt a legjobban ápolja s még barátságosabbá tegye, Belgrádbá érkezé után már a legközelebbi órák-ban a magyar állam teljes megegedésére fel fog derítetteti a félreértés és a szerb kormány utasítását ovetlenül visszavonják.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferenc emlékelete alatt e hó 23-án intéző-bizottsági ülést tart délután 6 órakor.

A francia kormány lemondása.

A Bourgeois-kormány ma beolta lemondását, s ezzel a krízis, a mely a kormány és a szenátus között már hónapok óta tartott, új stádiumba lépett. A szenátusnak az a ridég, elutasító maga-tartása, a melyet eddig a radikális Bourgeois kabinettel szemben tanusított, a kormánynak lemondásával megszűnt tehát s a helyzet Francia-or-zszágban most annál zavarosabb, mert Bourgeois még egy bizalmi szavazatot akar kicsikarni a képviselőháztól, mielőtt teljesen kiengedné kezéből a kormány gyeplőit. Hogy pedig a képviselőház nem fog vonakodni a jelen körülmények között, hogy tüntessen Bourgeois mellett, az kétségtelen. Bourgeoisnak a nimbusa ugyan az utóbbi időben már a képviselő-házban is nagyon elhalványult s a legnagyobb valószínűség szerint ma már rég megbukott volna, ha a képviselőháznak becsülebeli kötelessége nem lett volna őt tartani, csak azért, mert a Bourgeois névvel a demokratizmus, a népszerűség elve van egybefűzve a félig konzervatív alakok megalak-ult szenátussal szemben. Most azonban Bourgeois elég ügyesen a maga ügyét a képviselőháza hári-totta s ezzel Franciaországban a konfliktus a leg-komolyabb jellegű öltötte a képviselőház és a szenátus között. Most ugyan nem lehet még egész határozottan megállapítani, hogy mely okok érlelték meg Bour-geoisban a hirtelen elhatározást, de valószínű, hogy maga Faure Felix bírta őt rá arra, hogy tekintettel a szenátus merev ellentállására, adja be a lemondását. Csakhogy — mint már említettük — ezzel Faure alga érte el azt a célt, a melyet elérni akart. Míg ugyanis eddig a szenátus ellen csakis a kor-mány állt sikra, ezután a törvényhozás két háza az, mely élethálál-harcot fog vívni egymással. A lemondás körülményeire vonatkozólag külön-ben ma a következő táviratok érkeztek: Páris, április 22. A szenátus negyedik bizalmatlansági szavazata megbuktatta a Bourgeois-miniszteriumot, a mely

azt hitte, hogy a szenátus nélkül, sőt a szenátus ellenére is kormányozható. A kabinet elhatározta, hogy be fogja adni a lemondását s ezt a hólnap összeülő képviselőháznak formálisan is bejelenti. Sokáig tartott, míg a kormány ezt elhatározta s a határozatot csak kilencz óráig tartó miniszter-tanács után hozta meg. A szenátus ülése után közvetlenül a külügymi-niszteri palotában gyűlék össze tanácskozásra a miniszterek. Mialatt tanácskoztak, igen sok radiká-lis és szocialista képviselő és szenator jelent meg s a kormány iránt rokonszenvét fejezte ki. Bourgeois azt mondta a barátainak, hogy ebben a pillanatban még nem mondhatja meg, mit fog a kormány tenni, miután a minisztertanács még nem határozott, de a rokonszenv ilyen meg-nyilatkozását mindenesetre köszöni. Azt is mondta mosolyogva, hogy talán nagyon is gyakran ad a barátainak alkalmat arra, hogy a rokonszenvüket kifejezzék. A minisztertanácsban nézeteltérés uralkodott. Míg ugyanis Donner azt mondta, hogy a régebbi madagaskári hiteltől még van annyi, hogy az elég lesz május végéig, addig Bourgeois azt vitatta, hogy a hitel csak április 30-áig van meg-szavazva. Tanácskozás alatt elérkezett az ebéd ideje s Bourgeois meghívta a barátait, hogy ebédjelnek mála a külügyminiszteriurban. Megállapodtak abban, hogy ebéd alatt egy szót sem fognak a politikáról beszélni. A Bourgeois-kormányhoz barátságos indul-tal viseltető lapok ezt az ebédet a „girondisták ebédjének” nevezik. Az ebéd végeztével ismét folytatták a miniszter-tanácsot. Éjjel 10 órakor Bourgeois az Elysée palotába ment, hogy Faureal tudassa a kormány elhatározását. Bourgeois a képviselőház egybe-hívatását követelte, hogy ezzel a kormány le-mondását tudassa. Erre aztán Bourgeois és Sar-rien elment Brisson elnökhöz, felkérni, hogy csütörtökön hívja össze a képviselőházat. Brisson kezdetben nem akart ebbe bekegyezni, mert ab-normálnak tűnt fel előtte, hogy a miniszterium előbb jelentse be a képviselőháznak, mielőtt azt Faure Felix el nem fogadta. Hosszas tanácskozás után aztán Brisson beleeg-yezett abba, hogy csütörtökre egybehívja a képviselőházat. Bourgeois ki fogja jelenteni a képviselőháznak, hogy csak azért mond le, mert a Madagaskárban lévő francia csapatok sorsát nagyon a szívén hordja. Minthogy a határozat még késő éjjel sem jött létre, a lapok nem nyilatkoznak Bourgeois le-mondásáról. Nemelyik lap azonban mégis hozzá-szól a dologhoz. Travioux azt kérdi a Matin-ben: „Miert hívják egybe a kamarát, mikor a lemondást egyszerűen át kellene nyújtani a köztársaság elnökének? Talán azt óhajtják, hogy újabb viták támadjanak és újra hallhassák a kormány barátjainak protestálását? A két kamara kö-zött levő konfliktust akarják nyilvánvalóvá tenni?” — Roumet képviselő a következőket írja a szocialista Petite Républiqueben: „A köztársasági tradíció újból följegyezheti az általános szavazati jog megszoktatását, a melyet Gambetta, Ferry és Grévy mindig megdugtattak védeni a szenátorok támadásai ellen. Az általános szavazati jog újabb vereséget szenvedett, a köztársaság ellensé-gei nem reményeltek, hogy ily gyors győzelmet

A fogház falain belől.

A hírhedt nemzetközi betörés mesébe illő sző-kése ismét napirendre hozza a börtönök falain belől társadalom életét. Mert a kivilágolt elzárt eme szerencsétlen em-berek tényleg egész szervezett társadalmat alkot-nak, melynek külön szervezete, osztályai, törvényei és szokásai vannak. Nalunk még nem fejlődtek oda a kriminalisztik-ai segéd tudományok, hogy ennek az életnek a tüzetes megfigyelésével, adatainak összegyűjtésével és tudományos feldolgozásával is foglalkozni valaki. Pedig több mint valószínű, hogy ha a fog-szában lévő gonosztevők lelki világával közelebbi ösmérelésben állnának azok, a kiket illet, nem igen ébredhetnének oly kellemetlen meglepe-tésekre, mint a minőben pár nap előtt részestülék letagoltjára. Minden fogházról tudja például, hogy az elzárt gonosztevők jelek által érintkeznek egymással, de hogy miben állanak e jelek? hányfélek és miképen válnak lehetségesek? erről a nem esekély fon-tosságú kérdéssről még ezikket sem irt senki nálunk, könyvet annál kevésbé. Egész másfént van az a külföldön. Az olasz büntető-iskola jelesebbjé, Lombrosoval az élőkön, a gonosztevők sajátosság leiki világával, életük minden egyes tüneményével a legbelsőben fog-lalkoznak már évtizedek óta. Megfigyeléseikről ugyszólván évenként jelenik meg egy-egy feltűné-selő tudományos munka, melyek tartalmában lehetnek ugyan túlzások és tévedések is, de egész-ben véve mégis rendkívül becses anyagul szolgál-hatnak azok később egy olyan tudos kezében, ki azok alapján a gonosztevő ember kimerítő pszi-chológiáját fogja valamikor megírni. A legújabb kutatások tárgyát ez időszert a gonosztevők játéka képezi. Eltkintve attól, a mit Lombroso maga irt erről a tárgyról, igazán meg-lepő adatokat bocsátott nyilvánosságra a turini törvényszéki orvostani laboratórium, s Lombroso-nak első aszisztense dr. Mario Carrara a turini jogászgyűlésben a következő új adatokat mondta el a gonosztevők játékaikról néhány nappal ez-előtt. Mint Lombroso egész iskolája, ugy Carrara is visszament kutatásai közben az állatokhoz, a hol

a játéknak legkezdetleges formái találhatók fel. Az ember igazán alig hinnie, hogy az állatok még a legkezdetleges fejlődési fokon állók is ját-szanak. Ha aztán a magasabb fejlettségi fokon állókat vesszük szemügyre, azt látjuk, hogy a játék már nemesak testgyakorlat, a melyen ke-resztül kitor az a fölösleges erő, a mely az illető állatokban felhalmozódott, hanem mint Homoeo-pan mondja abban a játékban ma a figyelmes szem-lélő megtalálhatja a tendenciát, s megértheti, hogy az állatok közös játékokra egybeülnek, sőt ünne-pélyeket rendeznek, Romanes a Evolution mentala chez les animaux című munkájában azt állítja, hogy nagyon gyakran tapasztalta a halaknál. Weiss az „American naturalist” című folyóiratban mikrosko-piai állatokról ír s ott említi fel, hogy olyan mo-zdulatokat látott ott a mikroskóp alatt, a melyből világosan kitűnt, hogy azok nem az önfentartás közvetlen feltételeinek megszerzésére valók, hanem nem mások, mint időtöltésből, játékból metgett mozgások. Egyik mikroszkópikus állat kergette a másikat, négyen-öten is játszottak együtt s Weiss örökig figyelte ezeket a sajátosságok, de érdekes mozdulatokat. Maga Brehm is látott ilyen, sőt híres könyvében le is írja, hogyan nézett ki az arachnoidák közt egy lakodalm vagy más valami ünnepe. Brehm azt mondja, lakodalm volt. Hogy miert, azt nem árulja el, de hát végre is az mindegy. Tény az, hogy az állatok is játszanak s ennek bi-zonyítására nem akarnak már többet felhozni, mint a fiatal kakasok háborúskodását. A magasabb fejlődési fokon álló állatok játékaiban, mint Herbert Spencer mondja, olyan eselekedetek simulakciójaiban áll, a melyek akár a saját, akár a faj fenntartására állanak össze-függésben. A játékbán sem nyilatkozik tehát meg egyeb, mint az önfentartásról folytatott küzdelem, s azonkívül az örömet kívüli, a melyet az állatok-nak a valóság utánzása szerez, az állatok a bennük szunnyadó energiáról is tanúságot tesznek játék közben, ezért van a játékbán vadság és kegye-lenség. Ha a természeti állapotban lévő embert vessz-ük szemügyre azokban a leírásokban, a melye-ket az egyes utazók közbebecsáltak, majdnem mindegyikben azt látjuk, hogy a természeti álla-potban lévő ember játékbán is vadság és ke-

gyelenség nyilatkozik meg, s még a gyermekek-nél is a lánzsa képezi legkedvesebb játékszerét. Ha aztán játékokban szerencsétlenül jár az egyik vagy a másik, azt szerencsétlen vélelnek tekint-i s eszükbe sem jut az, hogy más játékszer keressenek. A természet állapotban élő ember kezében nincs halálam, mely természetesebb volna, mint az, a melyet fegyver okoz. Így közeledik, mint nemskóra látni fogjuk, a vad ember a gonosztevőhöz. Mert a gonosztevő nemesak abban hasonlít a vad és félvad állapot-ban élő emberekhez, hogy úgy a fizikai, mint a pszichikai behatások iránt érzéketlen, hanem ab-ban is, hogy az életet ugyszólván semmire sem becsüli s még a saját integritásával sem törődik semmit. Lombroso mondja azokban a munkáiban, a melye-ket a fiatal korban lévő gonosztevők játékaikról irt, hogy sem a fogházak, sem a javító-intézetek nem képesek azt eredményezni, hogy ezek a meg-szokott játékaikkal felhagyjanak. A legnagyobb szí-gort alkalmazták Olaszországban ezek ellen a kis gonosztevők ellen kísérletekben, s az mind nem használt semmit. Sem a váratlan felvilágosítok-nak, sem a folytonos felügyeletnek nem volt meg a kívánt eredmény. Mindig szert tudtak tenni, az Isten tudja hogyan, olyan hegyes vas-eszközökre, a melyekből aztán késeket csinálhattak s a melyeket a játékaik közben használtak. Mert áll van játékok ezeknek a fogházlakóknak, a melyek nem fégyverttel kellene használniok. Valami esodatos előszerttel viseltetnek a vas-eszközök iránt, és pedig akkor, ha azt fegyverül használhatják az alkalmas pillanatban. Egyike a legjellemzőbb játékaiknak az olasz-orosz fogházakban a „pettapette”. Ez a játék abban áll, hogy a játékos közül az egyik egy kis palackot fog a kezébe, a mely palackjának a két végébe egy-egy borovalelességű kis kés van erő-sítve. A játékos aztán a palackjának a két végét, tehát a két kést egymáshoz érteti s a játék abban áll, hogy a többi játéso a fejtét ugy dugja mindig a két késhegy közé, hogy a bőre meg ne sérüljön. Van eset rá, hogy egy-egy fegyencz 12-15 élet-veszélyes sérülést is kap a fején, de sem ez, sem azok a szigorú büntetések, a melyeket ezek a játékok maguk után vonnak, nem képesek azt a

brutális időtöltést az olasz fogházakban megszü-netni. Ez aztán annyira megy, hogy a rabok búszék a sérüléseikre, mint a német Burschok a pleurájukra. Van aztán még egy játékuk. Ez abban áll, hogy az egyik fegyencz a kezét az asztalra teszi és pe-dig úgy, hogy az ujjak minél távolabb legyenek egymástól. Erre aztán bekötik a szemét s egy társa élis, hegyes késsel gyorsan, a milyen gyors csak tud, oda szúrják az ujjak közé. Nagyon természetes, hogy ép a nagy gyorsaság miatt nem egyszer fordul elő, hogy az asztal helyett rablá-rának az ujját találja, de azzal nem törődnek, sem ő, sem az, a ki megsebesült s jaj annak, a ki vonakodnék részt venni a játékban. Nem kevésbé kegyetlen a „Ructa” nevű játék. 20-30 fiatal ember körbe áll, egyik a másik háta mögé s elkezdnek gyorsan szaladni. Egyik közülök nem áll a körben, hanem kissé távolabb egy vaskövevel a kezében s ezzel a szaladókat megütöni igyekszik. A körben futóknak az a fel-adatuk, hogy ez előt az átes előt meneküljenek. A mi ártatlan gyermekjátékainkat is nem egyszer használják fel kegyetlenkedésekre. Egy gyermeknek bekötik a szemét s az társait megtalálni igyek-szik. De ha megtalálta is nem megfogni akarja, mint nálunk, hanem egy vaskövevel vagy bottal nyagot üt rá. Hasonlít ehhez a portugali nevű játék. Ez abban áll, hogy valakinek bekötik a szemét s ez aztán körben szalad és igyekszik megfogni a társ-ait. Ha sikerül neki, jó, s ekkor meg kell mon-dania, hogy ki az illető, a kit megfogott. Ha eltalálja, jó, de ha nem találja el, akkor a többi úgy megveri, hogy a legtöbb esetben orvoskeze-lésre van szükség, hogy seibebe bele ne haljon a szerencsétlen. És miután a tevédest a kezei követ-tek el, a legtöbb ütést a kezének kell elszen-viednie. Sok esetben a kezét annyira össze-viszsa verik, hogy amputálni kell. A Scariebarile nevű játéknál az egyik felül a másikkal a hátra. Most azt kérdezik tőle, hogy tej vagy láb? Akármint mond, ledobják, de egyszer a fejénél, máskor a lábánál fogva s a játék abban áll, hogy ha a lábánál fogva dobát is le, mégis lehetőleg a fejével kerüljön föl, a mi természeté-sen csak igen erős hímblálás által érhető el, a

miben részt vesz az egész társaság. Földhöz is vágják úgy, hogy rendesen elalulva nyulik végig a földön. Van egy másik játékuk is az olasz fegyencze-kek, a melyet azonban csakis az új fegyencze-kek próbálnak meg. Az új társnak egy zsákok kell a hátra vennie s át kell haladnia egy kétréval meghúzott vonalon. A többi már ott áll s ők a vámlövőknek. Megkérdik az illetőtől, a kinek még fogalma nincs arról, hogy mi vár rá, nem hoz-e valami olyant a zsákjában, a miert adott vagy vámot kellene fizetnie. Akar mit felel a szerenc-sétlen, a többi rárohan s elveri, gyakran fogház-örököknek kell közbelepniök, hogy egyon ne verjék. A brutális játékoknak az okát a pszichológusok abban keresik, hogy miként az izsakos embernek mind erősebb és erősebb szeszre van szüksége, hogy idegét izgathassa, úgy ezeknek a teltségére illet gonosztevőknek is ilyen játékokra van szük-ségük, hogy megszokott gattéitüket valamivel pó-tolják. Érdekes volna mindenesetre, ha nálunk is ősz-szegyűnének fogházfelügyelőink és a törvényszéki orvostanul tudományos célból foglalkozó orvosi-nak a magyarországi fogházakban elzárt rabok-nak belső életére vonatkozó adatokat. Igazán oly hátramaradtunk ebben a tekintetben, mint egy művelt nemzete sem a világnak.

A MEGTAGADOTT.

— FRANCZIA REGÉNY. — Fordította: NYIRI KLÁRA. Grenobleban — a legelőkelőbb zárda kápolná-jában — egy fiatal leány imádkozott. Arczát ke-zébe rejtette, úgy, hogy csak a magas, barna konty voit látható. Még vékony, de forrásnak igérkező termetét elegancia nélkül burkolta be a ruha, a mely átmenetet képezett a mult évből levettét egyenruhára és a nagy leány divatos öltö-zéke között. De Monstier Chantal kisasszony ár-va és vagytonnal volt. Mint „nagy növények” ma-radt e zárdaiban, a hol élde anyjának egyik test-veve viselte a fejedelmesszony tisztjét. Semmitsem tudott még a világról és épen a három napig



ekének karj... tartották... helyes...

hogy azon párt, mely az ország többségét képviseli... Kérem a t. házat, mellőztessék... Helyettes Sándor polgármester Urmalom.

könyvtárostok fogok kinevezni és a függő ügyek lebonyolítása után... Kérem a t. házat, mellőztessék... Budapest, április 22.

zásoktól fognak vinni: Ónálló bankot, Magunknak... Közéletünk... A nemzet törvénybe iktatta állami létének ezeréves emléketét.

uj lap alapítandó új névvel; a klub válassza a szerkesztőségi tagokat... UJDONSÁGOK... — Szentgyörgyi hírek.

— Egy bíró kitérítése. A király, mint a felelős... — Munkácsy Mihály itthon.

is kedre... az előadások vége az egyetemen... — A vizsgálat megnyitja előadását.



kinek gorombasága igazán klasszikus hír, a pénz fejede...

Egy vágya volt a pénzkirálynak, hogy ne szenvedjen...

Az elhunyt báró holttestét, nyomában a halál konsta...

A N. Fr. pr. ma esti számában a báró Hirsch halála...

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter...

EZREDÉVES KIÁLLÍTÁS.

A vadászati kiállítás. Vadászoknak és laikusoknak...

Szabadjegy a tanulóknak. Wassics Gyula köztársasági...

Menő-állomás a kiállítás területén. A kiállítás igazgatóságának...

Táviratok. Bécs, április 22. A képviselőház mai ülésében...

és egyéb készülékek, műszerek, legújabb rendszerű irri...

A szolgálatot a mentő-pavilonban nyolcz orvos, dr. Kresz Géza...

A kiállítás területén a mai napig 1895. január 1-től...

Diákok a kiállításán. Az ezredéves kiállítás igazgatósága...

Utazási költség. Az összes nyilvános jelleggel felruházott...

Szállás. A tömeges kirándulásban résztvevő tanuló...

Ellátás. A diákok a következő élelmiszerben részesülnek...

Kalauzolás. Az ifjúság vezető tanára, illetve tanító...

Jegyzetek. Az igazgatóság a tömeges kirándulók...

Borkóstolás a kiállításán. Az ezredévi országos kiállítás...

Menő-állomás a kiállítás területén. A kiállítás igazgatóságának...

TÁVIRATOK.

Bécs, április 22. A képviselőház mai ülésében folytatták...

hajtattott. Holnap délelőtte minisztertanács van...

Bélgárd, április 22. A Mir, Mihály metro-pólitája...

Berlin, április 22. A birodalmi gyűlés ma a konzervatív...

London, április 22. A Beconseland-Explorations-Companyhoz...

Buluwayo, április 21., délután 4 óra. A helyzet komoly...

Stockholm, április 22. A két kamara közös ülésében...

Pétváry, április 22. Ferdinánd bolgár fejedelem...

Szofia, április 22. Pétervárról jelentik, hogy Miklós...

Szofia, április 22. A tisztikar egész határozottan...

Madrid, április 22. A Nacional című kormány-párti...

Madrid, április 22. A Nacional című kormány-párti...

A közönség köréből.

Vasárnap, április 26-án nyílik meg MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Köszönetnyilvánítás. A drága János funk, egyéves önkéntes a IV. hadtest...

Csak két frtár 100.000 korona nyerhető! 1 db 3/4-os Magyar jelzalog sorsj. igérvényvel

GANZ és Társa, vasöntő és gépgyár részvény-társulat Budapest.

BIZTOSÍTÁS sorsolási veszteség ellen! Díjjegyzék májusra.

Salvator kúriók ellen, továbbá a légző és emésztési szervek...

Az általános kivilágítás alkalmatlan van szerencsének a közönségnek gyárunkat...

MATTONI FELE GIESSHÜBLER legújabb találmányok

Adria-szálló megnyitása Budapesten. Van szerencse előzetesen értesíteni a n. e. utazó közönséget...

Rómi Róbert a Rémie és Adria szállók tulajdonosa.

KÖZGAZDASÁG.

Berlin, április 22. Az április 9-én kibocsátott sertés-kivitel...

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A kis-ozell-pardorf vasút ügyében Bánffy Dező miniszterelnök és Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter...

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Az időjárásról a meteorológiai intézet a következőket jelent...

IPARÜGYEK.

Hadjárat a fegyvergyártás ellen. A debreczeni asztalos, esztergályiparosok között nagy elkeseredést okozott...

KERESKEDELEM ÉS TÖZSDE.

A bankszabadalom megújítása. Bécsből távratok, hogy a bankszabadalom megújítására vonatkozó tárgyalások...

Dél-tözsde.

A déli tözsden gyenge volt a forgalom, míg az irányzat kisebb variációk után tartott maradt. Mint márt tegnap is...

Table with exchange rates for various currencies and goods, including gold, silver, and wheat.

A BUDAPESTI ÁRU-ÉRTÉKTÖZSDE. Piacunkon ma kissé kellemesebb hangulat kapott lábra...

Gabonaföldes.

Piacunkon ma kissé kellemesebb hangulat kapott lábra, noha a külföldi, főleg pedig amerikai tözsdek igen...

Hivatalos effektív-árak:

Table listing official effective prices for various commodities like wheat, flour, and oil.

Határvidéki. Az amerikai 1 1/2 centtel alacsonyabb árjegyzék...

Dél-tözsde.

A déli tözsden gyenge volt a forgalom, míg az irányzat kisebb variációk után tartott maradt.

Déli 1 órákor hivatalosan záróárak:

Table showing closing prices for various goods at 1 o'clock.

Déli 1 órákor hivatalosan záróárak:

Table showing closing prices for various goods at 1 o'clock.

Déli 1 órákor hivatalosan záróárak:

A délutáni forgalomban 1/3-1 márká arcsökkenése dacára szilárd volt az üzlet, a mennyiben továbbra is erős...





Ezen hirdetés rovattal minden szöveges hirdetés...

Minden hirdetésre felvilágosítás ad a kiadóhivatalban...

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbelyeg vagy levelezőlap beküldetik...

Kis hirdetések

Először az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utca 8. sz. és a következő...

Eladás.

Használt és új pénz-szerekrények rendkívül olcsó árban kaphatók...

Kitűnő pezsgó.

Monopole és Carte Blanche, nagy készlet miatt, úgyszintén...

Uj kocsik

különböző alakú utazókocsik árát eladó; és akármilyen formájú...

Intelligens

számtan tanítására alkalmas ismeretekkel bíró gazdát...

Állását változtatni

ohajtja mihamarabb alapos ismeretekkel bíró gazdát...

Az ezredéves

kiállítás tartására 2 utca szoba külön bejárattal kiadó...

A kiállítás alatt

egy csinosan burorított ebédlő, hálószoba és szalon...

Elegánsan

burorított, külön bejárattal utca szoba, fürdőszoba használatra...

Czimbalmok

Varju Károly és Testvére (honvédek)

Egy hátuló

az ezredéves díszmenetben különösen alkalmas, egy csendes...

Burger Vilmosné

dohányüzletje Andrássy-ut 51. (Ötökös)

Deutch Julia

dohányüzletje József-körút 50. sz. (Baross-utca sarkán)

Toldi Lajos

könyvtárosa Suda, II. Fő-utca 2. szám, valamint minden hirdetés...

Elvesztet okmányok

Várhalmi László nevére szülő hivatalos bizonyítványok el...

Folyó hó 21-én

délután 3-5 óráig a kiállítás keretében a nagy szökőkút...

Nataliának

Közösön szíves figyelmét, boldogra tesz az a tudat, hogy...

Alkalmazást keres.

jó bizonyítványokkal ellátott nevelőnő. Megkívánják, hogy...

Két csinos

művelt fiatal lány az ezredéves kiállítás alatt elárulást...

Alkalmazást keres.

művelt fiatal lány az ezredéves kiállítás alatt elárulást...

Urasági

inszpek ajánlkozók egy tisztességes fiatal ember. Szíves meg...

Szerény

magaviselejtő családhoz, tevékeny megbízható éltető...

„Helios“ platínmódszerre Anton Rix & Bruder Wien, II. Praterstrasse 16.

Bodenbacher odolgyár (Csehország). Kétség nélkül jobb! valamenyi ismert száj- és fogtisztító szernél.

Fin-öltözetek (3-15 évesek); iskola-öltözetek 6 frrtól feljebb.

Villamos kivilágítás az ezredéves ünnepélyekre

A munkási uradalom gyógyvízei a SZOLYVAI forrás a POLENAI forrás

Olasz vörös sorsjegyek évenként 4 húzás. Legközelebbi már május hó 1-én.

BAD GASTEIN (Wildbad). A legkiválóbb alpesi gyógyfürdő Európában.

Meghívás. A hazafelvi takarékpénztár lazasági hitelszövetkezte

A „LUHI ERZSÉBET“ forrás medvevédjeggyel

BEIMEL LAJOS banküzlete a „SORSOLÁSI KÖZLÖNY“ kiadóhivatala

Olecs! Andrieu Frigyes Bruno Fiai Bruck a. d. Mur (Steierország)

MIRACULIN neví külszer. Ára egy üvegek 1 frr. Bérmentes küldéssel

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Millenniumi osztály-sorsjegyek nyerhető egy millió korona

SÁRKÁNY IG. cég butortelepén Budapest, IV. ker., Rózsater és Lipót-utca sarkán

Versenytergelyési hirdetmény. A Hunyadvármegye területén átvonuló szeptem...

Czímablak, fölíratok, címerek, zászlók, díszítések

Schlesinger J. és társa bank és váltóüzlete, Budapest, V. kerület, Ferencz József-ter 8. szám.

Beck Vilmos és Fiai Budapest, IV. ker., Váci-utca 25. szám, I. emelet.

Kereskedelmiügyi m. kir. miniszter. 17529/96 szám.

Mellékkörösök Szabadságharc története 400 képpel és számos melléklettel

Angol férfiruha mérték szerint dus választék a legdivatosabb kül- és belföldi posztokban

Beck Vilmos és Fiai Budapest, IV. ker., Váci-utca 25. szám, I. emelet.